

Confessarius sollicitans mulierem genuflexam non sit denunciandus, & quod sollicitans mulierem non genuflexam sit denunciandus, igitur genuflexio mulieris est de se indifferens ad onus denunciationis. Assumptum suadetur: nam si Confessarius extra confessionarium, & confessionem, stans, aut ridens sollicitaret foeminam genuflexam, non esset denunciandus: è contra, si extra confessionarium & confessionem in alio loco, applicatus tamen sicut ad audiendam confessionem, sollicitaret foeminam coram ipso sedentem, esset denunciandus: ubi ratio discriminis non est genuflexio, quia non habetur in secundo casu, qui tamen est casus denunciationis; igitur est sola simulatio ex parte Confessarii, quæ habetur in secundo, minimè in primo, ac proinde mulieris genuflexio est de se indifferens ad onus denunciationis: vide num. 544.

540 Hanc tamen resolutionem omnino regulatam volo cum advertentia in num. 145. adducenda, nimirum, quod si genuflexio mulieris non sit pura genuflexio, & talis, quæ haberi communiter solet à mulieribus extra confessionem præcise alloquentibus, sed sit circumstantia signis; ut adstantes prudenter judicent confessionem audiri, & Confessarius talem genuflexionem permittat; tunc habetur casus simulationis, ac proinde Confessarius sollicitans est denunciandus.

Q U Æ R E S . III.

541 Confessarius, & mulier, ut liberius iuncta tractarent, convenerunt ambo simulare Confessionem, & sic egerunt. An Confessarius sit denunciandus à muliere?

N Egat Castropol. tratt. 4. disput. 9. p. 8. etiam si id fuerit in confessionario, dicens nemini incumbere obligationem denunciandi, non Sacerdoti, ut constat, neque pœnitenti, alias esset obligatus denunciare ipsum.

Resp. Mulierem omnino teneri denunciare Confessarium; etiam si id contigerit extra confessionarium. Ratio est, 1. Quia talis Confessarius est verè simulans confessionem audire, adeoque comprehensus in Bulla Gregor. 2. Quia si conventio simulationis impedit confessionem audiri, & Confessarius ex parte sua non det signa opposita, sed signa simulationis mulieris permittat, habetur simulatio ex condicione, sufficiens ad onus denunciationis, si sollicitatio contingat, numer. 580.

exprimere suum consensum, & suam conventionem: n. 578.

Q U Æ R E S . IV.

542 Quid importet simulatio confessionis, qua onus denunciationis parit?

R Esp. cum Bord. de inquis. c. 23. num. 43. si simulatio confessionis tunc habetur, quando tam Confessarius quæmulier ex condicione, sine intentione confessionis, eam fingunt signis externis sufficientibus, ut adstantes intelligent, ibi hic & nunc confessionem audiri. Unde simulare confessionem est solicitationem intentionem confessione facta velare.

543 Signa externa simulationis ex parte Confessarii sunt sedere in loco convenienti, benedicere mulierem, manum ante faciem tenere, ut in auscultando confessiones fieri solet, & demum manum supra caput ejus extendere, fingendo illam absolvire. Ex parte autem mulieris signa sunt genuflexio, signum Crucis, percussio pectoris, manuum conjunctio, colloquio humilis cum Confessario, quæ exterius appetet accusatio peccatorum. Ita Bord.

544 Dicitur sub condicione, quia si unus illorum intendit confessionem, & alter non, & contingat sollicitatio, erit casus denunciationis, non tamen titulo simulationis, sed alterius tituli ex septem superioris expositis, & n. 517. relatis.

Bord. in man. Consult. sett. 25. num. 52. confirmat, simulationem confessionis, ut confessio ut talis credatur, debere esse mutuam, tam Confessarii, quæ pœnitentis, non solum in intentione, sed etiam quoad actum exteriorem confessionis, & genuflexionis; quibus stantibus, à circumstantibus creditur vera confessio, non verè ejus persona, quæ stans alloquitur Confessarium sedentem in Tribunal; ita ille.

At Escobar apud ipsum tenet sufficere simulationem ex parte Confessarii tantum; quia Bulla afficit tantum Sacerdotes simulantes ibidem confessiones audire, n. 540.

545 Illud advertendum volo, quod si mulier ex parte sua confessionem simulet per recentia signa externa sufficientia, ut adstantes judicent confessionem audiri, & Confessarius ex parte sua non det signa opposita, sed signa simulationis mulieris permittat, habetur simulatio ex condicione, sufficiens ad onus denunciationis, si sollicitatio contingat, numer. 580.

C A P U T . X.

De nona Clausula.

Sollicitare, vel provocare tentaverint.

546 **H**æc clausula est satis explicata cap. 4. à n. 498.

Q U Æ R E S . I.

547 Confessarius dixit pœnitenti verba quadam provocativa ad inhonestam, pœnitens autem, vel quia distraha, & applicata ad peccatorum Confessionem, vel quia surdastra, talia verba non audit, aut non advertit: quod Confessarius dignoscens, ea verba non reperit, sed est prosecutus Confessionem: totum verò factum intellexit, & percipit una mulier, quæ in proximo latere reperiebatur.

An sit denunciandus?

N Egat Bord. cit. num. 15. quia, ut pœnitens dicatur sollicitata, debet habere cognitionem verborum, aut signorum sollicitationis, vel provocationis ad inhonestam; non enim persona dicitur sollicitata, quando ad ea non advertit, cum actus sollicitationis suam non habuerit influentiam in personam.

Resp. Esse denunciandum, ut violatorem sequentis clausulæ, quatenus inhonestos sermones cum pœnitente habuit. Tractus enim, & sermones inhonesti (ut fatetur ipse Bord. citat. num. 52.) duplice contingere possunt, 1. Si ne provocazione, 2. Cum provocazione ad actum dishonestum, sive inter se, sive cum aliis perpetrandum, juxta n. 501. & utroque modo est casus denunciationis: in praesenti casu verba illa, licet ex defectu influentia non habuerint rationem sermonis dishonesti cum provocazione, habuerunt tamen rationem sermonis dishonesti sine provocazione; quod sufficit, ut casus comprehendatur sub 10. clausula, & inde sit denunciationis, num. 550. Tum quia de tali Confessario male presumitur cum aliis pœnitentibus, atque inde habetur finis legis.

Q U Æ R E S . II.

548 Confessarius dixit in Confessore puella verba sollicitationis, puella autem simplex, quæ vim verborum ignorabat, nil mali tunc cogitavit, sed post multum temporis marito data cognovit, quod Confessarius dishonesta voluerit, unde petit ab alto Confessario, an teneretur primum Confessarium denunciare?

C Ausum proponit Bord. in man. Consult. sett. 25. à n. 79. & fere habet, ut sequitur.

Respondit unus, non teneri. Alius eam obligam esse dixit ad denunciandum. Tertius dicit,

omnia delicta, tam publica, quam privata, spacio viginti annorum prescribi, de communi Fatiac. q. 10. num. 1. excepta heresi, quæ numquam prescribitur, ex eodem num. 37. si ergo à die confessionis conjuncta cum verbis sollicitatoriis, usque ad cognitionem virtutis illorum, transferunt virginiti anni, non tenetur denunciare, quia sola heresis non prescribitur, utique illius suspicio procedens à delicto, quod non est formaliter heresis.

549 Ego dico, pueram ad nihil teneri, quis cum ignoraverit tunc significationem, & vim illorum verborum, sicut tunc non contraxit obligationem denunciandi, quæ supponit notitiam illorum verborum, ita neque deinde contrahit in hoc casu, cum post multum temporis venerit in cognitionem sensus illorum verborum, & sic sollicitatio tunc cognita non potest dici facta immediatè ante, vel post confessionem.

Hæc Bord. v. n. 618.

C A P U T . XI.

De decima Clausula.

Aut cum eis illicitos, & inhonestos sermones, sive trattatus habuerint.

570 **S** Ub his verbis comprehenduntur etiam sermones inhonesti sine provocazione; nam hæc clausula est distincta à priori: Sollicitare, vel provocare tentaverint, & additur cum particula disjunctiva, aut, quod non esset verum, imò clausula hæc esset superflua, si solum comprehenderet sermones inhonestos cum provocazione: v. n. 528.

Q U Æ R E S . I.

551 Duo Confessarii ita se habuerunt; unus proximè ad confessionem arte in somnum induxit foeminam, quam sopitam cognovit, alter foemina, quæ confessionem petit, non sui arte, sed proprio morbo somno sopitam cognovit. An sint denunciandi?

552 **S** Ancius, & Trullench, apud Leandrum tratt. 5. de pœnit. disp. 3. quest. 33. affirmant de primo, negant de secundo; quia ille est verè sollicitator, & provocator, iste verò est tantum fornicator; Bullæ autem sunt editæ, non contra Confessarios fornicantes proximè ad confessionem, sed contra sollicitantes.

553 Resp. Utrumque esse denunciandum. Diana p. 10. sr. 4. ref. 43. Leander cit. Primum, quia verè sollicitavit, non verbo, sed opere foeminam in confessione, aut proximè ad confessionem, dum arte eam tunc ad somnum induxit ad inhonestam. Secundum, quia licet pro-

propriè non sollicitavat, seu provocavit; habuit tamen cum eo tractatum dishonestum, non verbo, sed opere, quod est plus; quodque cum sit principalior effectus dishonestus, eodem rigore prohibetur per Bullam Greg. & licet in neutrō casu mulier peccaverit, in utroque casu Confessorius injuriam intulit Sacramento.

QUÆRES II.

554 An Confessorius pœnitentem de pulchritudine laudans sit denunciandus?

NEgat Freiras apud Dianam p. 4. tr. 5. ref. 18. quia mulierem de pulchritudine laudare non est sermones dishonestos habere.

Affirmant Diana citat. Peyr. Bonac. quia talis laudatio est gravis peccaminosa, nam est impertinens ad confessionem, & hujusmodi laudibus amantes solent mulieres trahere, & incitare ad amorem; non sunt verba honesta.

555 Resp. cum distinctione: est denunciandus, si nullus appareat finis honestus talis laudis; quia tunc habet locum ratio secundæ sententiae. Non est denunciandus, si finis honestus appareat: v. gr. si mulier conquesta sit de adulterio mariti, & confessarius addat: *Tibi facit injuriam, qua es juvenis pulchra nimis, rubitunda, &c.* tunc enim verba illa specificantur à fine non turpi, & onus est de sollicitatione ad dishonesta.

Quod si prefata verba laudis proferantur à Confessario sine occasione, est denunciandus, quia tunc sunt impertinentia, & suspecta. Diana p. 9. tr. 9. ref. 32. qui in hoc sensu negat in p. 4. Idem tenet Tancr. tom. 4. de penitent. quest. 12. & Bord. cit. cap. 23. quest. 8. num. 59. qui monet proinde mulieres, ut non sint sollicitæ ad denunciandum, quando verba possunt trahi in bonum sensum: sed consulant viros doctos, & timoratos, ne sine causa Confessarios infamant; & in dubio se abstineant: ita ille.

Et ego moneo Confessarios; ut à similibus laudibus, licet non ex turpi fine, omnino se abstineant, sicut prudenter, ac vigilantes in verbis, & nullo pacto in hujusmodi angustias se ponant. Nam confessionale non est locus laudandi mulieres, sed reprehendendi.

556 Illud certum est, Confessarium esse denunciandum, si dum audit confessionem servæ, laudet de pulchritudine dominam suam, rogado, ut illi referat, Salellus Reg. 152. n. 118. quia talis laus excusari non potest, cum tunc non alloquatur cum domina.

QUÆRES III.

Casus duodecim.

559 Primus Confessorius dixit pœnitenti: *Si essem secularis, tecum nubarem.*

2 Memor esto mei, quia te ex corde diligo.

2 Expecta me hodie domi tua, quia habeo tecum loqui.

4 Hac tua peccata cadere me fecerunt in pollutionem involuntariam;

5 Mulieri confiteri volenti dixit: *Nolo te audiare in confessione, quia amore tui captus sum, ne tibi, & mihi aliquid mali contingat.*

6 Mulieri in confessione sollicitanti respondit: *Estne hic locus similia loquendi? feu. Filia, hic non est locus de hac materia loquendi.*

7 Vel respondit eidem: *Deest ne locus aut tempus hac loquendi?*

8 Suam concubinam objurgavit ex zelotypia, quod cum alio se immituerit.

9 Dixit: *Cur etiam tecum non es humana?*

10 Dixit: *Veniam in domum, & promitte mihi facere, quod voluero.*

11 Mulieri confitenti desiderium libidinosum dixit: *De hoc ages tecum post Confessionem.*

12 Mulieri in confessione sibi graviter conquerenti de verbis turpibus sibi à quadam juvente dictis, dixit: *quid caput semper obtundis? certe, si alius charus ibi dixisset, non questa esset. An sint denunciandi?*

In his, & similibus casibus, ut locum habeat difficultas, omnino supponendum est, hujusmodi actiones factas esse in confessione, aut proximè ad confessionem immediatè ante, aut post, vel occasione, aut prætextu confessionis, vel in confessionario, aut cum simulatione confessionis, iuxta septem capita denunciationis ex num. 518. extra quæ si contingat, nullo pacto pariunt onus denunciationis: hoc præmisso.

558 Ad primum, & secundum, negat Bord. num. 54. quia verba non important peccatum mortale, & solum explicant pudicum affectum qui reperitur inter conjuges.

Resp. utrumque esse denunciandum, Diana p. 6. tr. 9. ref. 33. quia prefata verba sine aliqua occasione in confessione dicta, sunt impertinentia ad confessionem, & excitativa ad venerem, ac proinde dishonesta, non minus quam verba laudis sine aliqua occasione dicta ex num. 556.

559 Ad 3. Resolutio pendet ex exitu tractatus in domo; nam si tractatus est dishonestus: iuxta dicta in n. 506. Confessorius est denunciandum.

ciandus, quia sollicitatio, licet sit facta in domo cum alio, quam cum ipso Confessario, & Confessarius eam objurgat solum de commissis cum alio. Aut reprehensio est ita ardens, ut addat minas, injurias, vel alia signa, & verba, quæ zelotypiam ostendant: & tunc est denunciandus, quia talis actio est provocativa ad lasciviam, aut saken est signum ostensivum amoris lascivi.

Nec aliud (si attente considerentur) intendunt Leander cit. q. 16. dum affirmat, & Freiras, apud Dianam p. 4. tr. 5. ref. 43. dum negat esse denunciandum, & Tancr. infrā q. 22. dum ait, non censi loqui turpia, nec sollicitare, nisi addat alia verba, v. gr. *Et men non vis, aut quid simile.*

560 Ad 4. Resp. esse denunciandum, Bord. n. 54. quia ille est sermo valde mentem pœnitentis conturbans in ordine venereo, ac proinde dishonestus; & multè magis, si aperiat deletionem, aut pollutionem voluntariam intra confessionem habitam, non est autem denunciandus, si id aperiat mulieri extra confessionem, quia non habentur capitula relata n. 557. Leander tr. 5. de penit. disp. 13. q. 14.

561 Ad 5. negat Bord. n. 55. quia per ea verba potius colligitur detestatio sollicitationis ob malum, quod sequeretur.

Resp. tamen esse denunciandum, Trimarchus disp. 3. sett. 3. n. 33. de sollicit. quia per illa verba fit ostensio amoris venerei, & illa dissuasio est vera inducīo, & provocatio ad dishonesta callide palliata timore mali.

562 Ad 6. Resp. non esse denunciandum, nec esse casum sollicitationis, quia per verba illa Confessarius præcisè dissuadet mulierem à malo, & ei declarat reverentiam debitam loco.

563 Ad 7. Resp. esse denunciandum; quia verba illa clatè suggestur locum, & tempus mulieri, quo tractatus dishonestum habeat; adeoque sunt dishonesta.

564 Ad 8. Resp. cum distinctione, vel objurgatio est talis, ut judicio prudenti non faciat dīgnoscere, quod procedat ex zelotypia: talis est, si sit modesta & pura reprehensio medicinalis peccati, qua regulariter Confessarii timorati & prudentes uti solent, & tunc non est denunciandus, quia reprehendere peccata carnis est virtuosum; nec est novum, quod sacerdos dishonestus, & perditus dum gerit rem peccatoris, sit tamen honestus, & vigilans, dum subit munus Ministri Christi. Neque obstat, si Confessarius reverè moveatur ex zelotypia, quia cum signa, & verba externa reprehensionis honestæ (ut supponimus) non faciant illum dignoscere, erit tantum zelotypia interna, & sollicitatio mente retenta, quæ non subiacet Bullis, & oneri denunciationis.

Vel objurgatio est talis, ut judicio prudenti faciat dīgnoscere, quod procedat ex zelotypia; talis est, si excedat limites modestæ reprehensionis peccati: talis inquam est, si mulier confessa est peccata carnis commissa, tam

Examen Ecclesiast.

P. Pœ-

pœnitentem, juxta dicta in num. 508. Bord. in sequatur provocatio ad inhonestam, & tunc pater onus denunciationis, Bord. in man. Consult. selt. 25. n. 88.

569 Ad 3. Difficultas non procedit de dono spirituali, aut religioso, sed de insolito, puta si donaret annulum mulieri, pugioneum, aut quid simile pueri.

Affirmat Trimarchus apud Bord. num. 60. quia dona magis alliciunt, quam verba. Item mulier (ut supponitur) nec est pauper, nec annulum perdidit: ergo potest de affectu venereo suspicari, & sic provocari ad libidinem.

Negat Bord. cit. num. 61. quia donum non ordinatur ex natura sua ad venerea, adeoque non est signum sufficiens, ut mulier suspicetur amorem venereum. Tum quia mulier sic suspicans temere suspicaretur, & peccaret, quoniam posset donantis intentionem in bonam partem sumere, nempe in gratitudinem, si ipsa beneficium aliquod ei attulerit, vel ex liberali largitione ex affectu paterno spirituali: Eo præsentim, quia quilibet est præsumendum bonus, nisi certè constet, quod sit malus. Adeoque talis Confessarius non est denunciandus, nisi inhonestam intentionem, dum donavit, signis, aut verbis expressisset, & tunc esset denunciandus ob hujusmodi signa. Diana p. 9. tral. 9. ref. 34. adhæret Bordono, quando donum est minimi valoris, v. gr. ramulus, flos, &c. adhæret vero Trimarcho, quando, attentis circumstantiis personarum, est magni valoris.

570 Difficultas est de Confessario, qui in actu, aut occasione confessionis dedit donum insolitus mulieri, v. gr. annulum, nildicens: post aliquos autem dies accessit ad ejus domum, & cum ea inhonestata tractavit.

Non esse denunciandum, tenet Tancredi tom. 4. tral. 1. de Pœnit. quæst. 11. quia illa donatio nec est implicitè, nec explicitè solicitatio, aut tractatus inhonestus, & prava illa voluntas potuit contingere tempore intermedio.

Dico tamen esse denunciandum, juxta dict. num. 506. 507. & 559. quoniam exitus probat donum fuisse datum animo alliciendi ad inhonestam opportuno tempore tractanda. Unde quando fuit datum, incepit solicitatio, nempe in actu confessionis: quando vero post dies fuit externè ostensus animus inhonestus, incepit in muliere onus denunciandi.

Imò, licet donum spirituale, aut temporale solitum, datum mulieri immediatè post confessionem non sit ex se solicitatio, sed signum benevolentia, ac gratitudinis, & actus indifferens.

Item petitio domus est actus indifferens. Nec officit, quod sit conditio, sine qua peccatum carnis non fieret, quia hoc non sufficit ad solicitationem, quæ debet pendere

571 Ad 4. negat Bord. num. 60. quia homicidium, & consilium ad illud, nec est formaliter nec virtualiter solicitatio. Nec officit, quod secuto homicidio Confessarius habeat rem cum muliere: quia talis actus turpis, licet pendeat ex homicidio, quatenus vivente viro deerat opportunitas; non pendet immediate à confessione, cùm mediet homicidium.

Cæterum puto, resolutionem pendere debere ex exitu, juxta dicta num. 506. & 559. si enim secuto homicidio Confessarius mulierem requisivit de inhonestis, est denunciandus: quia factum dat intelligere, consilium de homicidio in confessione datum fuisse ad inhonestam expeditè tractanda, & ut se liberaret à difficultate viri; ac proinde actus inhonestus, licet sit physicè à confessione remotus, est tamen moraliter proximus illi, ut potè conjunctus moraliter cum consilio homicidii in confessione dato. Tum quia homicidium in tali casu est medium alsumptum ad finem inhonestum; & quia medium sumit etiam malitiam à fine, sequitur, quod consilium de homicidio, nedium habeat malitiam propriam homicidii, verum etiam inhonestatis; ac proinde cùm fuerit in confessione habitus, est tractatus inhonestus in confessione.

572 Ad 5. non esse denunciandum tenet Sousa apud Dianam p. 4. tral. 5. ref. 45. & Bord. num. 62. quia hi duo actus, licet inhonestatem aliquam videantur habere, non habent tamen illam ex per se primo objecto; nam traditio pecuniae pro meretrice non est inducito ad peccandum inhonestè, sed est effectus usus inhonesti ipsius corporis traditi: præsumitur enim tradi in mercedem actus pravi habitus, quam potest mulier justè exigere; unde traditio illa pecuniae non est pecaminosa, sed ex justitia debita in mercedem prostitutionis proprii corporis; sapè namque stat, quod causa sit mala, & effectus sit bonus; mala namque est fornicatio, at non est mala susceptio prolis inde sequens: traditio ergo pecuniae meretrici ob usum traditum proprii corporis, cùm non sit mala, sed debita, non est inhonestam, nec ordinatur ad inhonestam, bene vero ad actum justitiae exercendum.

Item petitio domus est actus indifferens. Nec officit, quod sit conditio, sine qua peccatum carnis non fieret, quia hoc non sufficit ad solicitationem, quæ debet pendere

sere à confessione immediate, non ab aliquo mina ad copulam renuat, dicens se velie canentes ratiibus oblettare?

576 Ad primum affirmat Diana p. 4. tral. 5. ref. 25. Sousa, & Peyr. apud ipsum, quia possunt Inquisitores interrogare Confessorum circa factum, aut verbum dubium, ad explorandam ipsius mentem, adeoque verba & signa dubia subjacent oneri denunciationis.

Negat Bord. n. 59. & 61. cuius ratio est, quia Bulla Gregor. puniit certam, non præsumptam solicitationem, n. 596.

577 Ad 4. negant Suarez, & Hurtado apud Leandrum tral. 5. de pœnit. disp. 13. quæst. 43. Quia complex delicti in nulla materia denunciare tenetur. Tum quia talis mulier honesta denunciando timet grave damnum in fama; nam Confessarius ad suum minuendum delictum, confiteretur coram Tribunal, se cum ea actus inhonestos habuisse, sed illa consentiente. Hanc opinionem sequitur Thomas Hurt. in casu, quo non possit mulier denunciare, quin suum manifestet consensum.

Resp. omnino esse denunciandum, Leand. cit. Diana p. 4. tral. 5. ref. 31. & ita declaratum est per Cong. S. R. U. Inquisitionis die 27. Septembr. 1624. apud Donatum tom. 3. tral. 13. quæst. 51. quia ex una parte, vera habetur solicitatio in confessione, ut supponitur; ex alia parte consensus mulieris ipsam non eximit à denunciando, ut constat solvendo rationes in oppositum.

578 Et primò, mulier consentiens in casu solicitationis, in Tribunal Inquis. non est complex delicti: quia delictum ad sacrum Tribunal spectans, non est actus inhonestus adequate sumptus, ut includit Confessarii, & pœnitentis consensum; sed solum, ut includit Confessarii consensum, seu ut præcisè est à Confessario; unde mulier denuncians, à Sacro Tribunal non accipitur ut complex, sed ut testis; nec tenetur suum manifestare consensum, imò nec de eo potest à Tribunal interrogari; quod si ipsa ex simplicitate illum declaret, in actis non ponitur, n. 494.

Secundò, nullum est illi infamia periculum, quia sacrum Tribunal non dat fidem Confessario, sed credit id dicere ad judicium evadendum, aut pœnam minuendam. Ex alia parte ipsa mulier non tenetur suum manifestare consensum, nec de eo S. Tribunal curat, n. 494.

579 Ad 3. negat Peyr. Bonac. Port. Castrop. Thom. Hur. Freir. & alii apud Leand. cit. quæst. 20. Bord. n. 78. & in man. Consult. selt. 25. num. 169. Homob. Lezana, Bossius, Del Bene apud ipsum, & Donatus tom. 3. tr. 13. q. 52. quia Bull. Greg. solum loquitur de pœnitentibus solicitatis: Mandantes omnibus Confessariis, ut suos

penitentes, quos neverint fuisse ab aliis ut sua sollicitatione dicentem sollicitat ex parte præ sollicitatos, moneant de obligatione denunciandi sollicitantes. Unde cum in casu Confessorius non sit sollicitans, sed sollicitatus, non venit denunciandus.

Resp. esse denunciandum, Diana p. 4. tr. 3. ref. 4. & 42. Leander cit. & Fagundez; quia Confessorius sollicitationi consentiens, licet non sit sollicitator, seu procurator, sed sollicitatus, verè tamen habet dishonestos sermones, seu tractatus prætextu confessionis; unde comprehenditur in Bulla Gregor. non quod ad nonam, sed quoad decimam clausulam.

580 Major difficultas est, si Confessorius nil respondit, sed tacuit.

Resp. cum distinctione; & 1. vel Confessorius ita tacuit, ut nullum dederit signum reprobativum, sed ipso immoto permisit mulieri liberè dishonestum tractatum prosequi, & sic est denunciandus, quia qui tacet, consentire videtur; & maximè in circumstantiis loci, & actus Sacramentalis, quem exercet, quæ nullo pacto permitunt, ut in simili causa Confessorius perseveret ibi quietus, & tandem perversam mulierem acriter non reprehendat. Tum quia tractatus dishonestus est inter plures, quorum unus sufficit, quod sit actor alter patiens, & acceptans; ut liquet de audentie detractorem, qui est peccati detractio- nis particeps audiendo, potens liberè impedi- re, aut abire. Unde cum talis sit hujusmodi Confessorius, verè dicitur tractatum dishonestum habere, n. 545.

2. Vel statim muliere relista aufugit, & hic est laudandus, quia in materia carnis victoria habetur per fugam. Nec talis mulier accessit pro Sacramento, sed pro sacrilegio. Et quis major dissensus, quam tergere vertere mulieri allicienti. Quod si postea accedat ad ejus domum, & rem habeat, est reus peccati carnis, sed non in Bullam: quia nullum signum externum consensus dedit in confessione, licet interius consenserint.

Vel 3. Confessorius tacuit, quatenus, ut potè timoratus sumul, & pusillanimis, audita inexpectata perversitate mulieris, remansit præ confusione immotus; & hic nullo pacto est reus, sed pusillanimis, nec est verisimile, quod callida mulier ex signis faciei & conturbationis id non dignoscatur. In dubio v.n. 591.

581 Ad 4. difficultas non est in casu, quo Confessorius primò sollicitet, quia tunc sumus in secundo casu. Nec quando Confessorius à penitente sollicitatus sollicitationi statim consentit, quia tunc sumus in tertio casu. Sed in casu, quo sollicitatio à muliere facta interrum- pitur, & postea Confessorius mulierem nil de-

sua: quæ interruptio tripliciter contingere pos- test, 1. directè per actum contrarium dissen- tiendo, 2. indirectè mulierem ad alia diver- tendo, 3. eam ad aliam speciem luxuriæ pro- vocando, puta si mulier sollicitet ad copulam naturalem, & confessarius ad innaturalem: hoc præmissò cum Bord. n. 74.

Resp. esse denunciandum, Leander cit. q. 22. & Bord. cit. n. 75. 76. & 77. contra Peyr. Castro- pal. & Acugnam apud Leandrum, quia verè tractatum habuit dishonestum. Indò est verè sollicitator, & provocator; nam in 1. & 2. casu stante interruptione sollicitationis facta à muliere, sollicitatio deinde facta à Confessorio, licet sit occasionata à sollicitatione mulieris, est vera provocatio. Et in 3. casu verè Confessorius dicitur primò sollicitare, & provocare mulierem ad speciem dishonestam, ad quam non provocavit mulier.

582 Ad 5. negat Bord. n. 77. quia Confessorius sollicitatus à muliere ad copulam, aut pollutionem, si sit contentus oculis osculis, & tactibus, non dicitur sollicitator, sed solum consentiens in actus, ad quos censetur à muliere provocatus, dum ab ea fuit provocatus ad copulam, vel pollutionem, ad quam illi sunt actus prævii, & dispositiones, juxta dictam 580.

Resp. esse denunciandum, Leander cit. q. 21. Diana p. 4. tr. 5. ref. 13. quia verè habet tractatum dishonestum in confessione: v.n. 580.

Q U Ä R E S VI.

583 Confessorius vocatus à muliere fingente se infirmam domi pro sui confessione audienda, ad eam accessit, & ab ea fuit sollicitatus ad turpia: recusavit Confessorius, at ipsa minas addidit, dicens, se exclamaturam vim sibi transferri, nisi consentiat, binc ex metu infamia. Confessorius sollicitatione consensit. An denunciandus?

A rit. 7. §. 19. n. 94. quia verè habuit tractatum dishonestum occasione confessionis. Nec metus excusat, quia non est cadens in virum constantem, sed levius.

584 Negant esse denunciandum Sancius, Acugna, Peyr. Trullench. Freiras, quos refert, & sequitur Leander cit. q. 23. Diana p. 4. trast. 5. ref. 15. quia ejus consensus ad dishonesta non est voluntarius, sed extortus per vim, & metum gravem, electus ad vitandam infamiam, quæ est grave damnum, quod in casu pruden- ter & probabiliter ex mulieris vociferatione ti- metur: vis autem, & metus gravis, qualis est metus infamiae, excusat à Constitutione Greg. nam excusat à lege positiva, & humana.

Tum

Tam quia non Confessorius occasione confesso- nis habuit tractatus dishonestos, sed foemina, & Confessorius passivè se habuit, cum accesserit animo audiendi, non sollicitandi, foemina inquam, non Confessorius occasionem, seu prætextum confessionis accepit ad sollicitan- dum, cum autem Bulla Greg. loquatur de Con- fessoriis tractatus dishonestos habentibus occa- sione confessionis, non de foeminis, sequitur quod nec Confessorius, nec foemina sint denun- ciandi, quatenus casus non est comprehensus in Bulla Greg. ita Joseph. de Jenuario de cas. reserv. ref. 54. v. tom. I. de legibus, verb. metus.

585 Dian. denique p. 10. trast. 14. ref. 50. me- dia via incendens, ait talem Confessarium pu- niendum esse ab Inquisitoribus, non poena or- dinaria, sed extraordinaria; nec debere abju- rare; quia ex c. Sacris de iis, qua vi, licet me- tus attendat culpam, non tamen eam prorsus excusat. Idem novissimè sentit Bord. in man. Consult. sent. 25. n. 242.

Q U Ä R E S VII.

586 Mulier amore capta Confessarii fecit ama- torias incantationes, quibus arte demonis accen- sus Confessorius in Confessionario ejus amoris consensit. An denunciandus?

R licet de hoc casu videatur posse discurri scuti de metu gravi, sit tamen denunciandus, quia demon sua arte non privat libertate, nisi forte Confessarium aliquo pacto dementaret: initius tamen est puniendus. Ita ille.

Q U Ä R E S VIII.

587 Confessorius tentavit in domo mulierem, que solum oculis consensit, non falso: accessit mu- lier pro confessione ad prefatum Confessarium, qui cum audiret in confessione oculis præterita, & repulsam circa factum, dixit mulieri: & si ille vim tibi intulisset, quid fecisses? cui illa respondit: in tali casu cessarem. Tunc Confessorius graviter em reprobavit, & ad resistendum suscit. q. opra- misso, & confessione per alia Confessarii post vespa- ras, aut sequenti die accessit ad dominum mulieris, & eum aultam solam in quoddam cubiculum, nul- lis verbis premisis, sed manibus datis, cogoverit. An denunciandus?

N egat Tancr. cit. q. 16. quia illa occasio con- fessionis est remota, non proxima. Tum quia hic non dicitur peccare ex occasione, sed ex cognitione confessionis; unde sicut non est denunciandus Confessorius, qui audita confes- sione mulieris (quam non cognovisset, si non audivisset) accedit ad ejus dominum, ut à n. 503. & tractat dishonesta, ita nec in casu.

Examen Ecclesiast.

Q U Ä R E S IX.

588 Confessarius muleri, que in Confessione se accusavit de turpi desiderio, dixit: tu non patra- sti, quod cupiebas; sed si quis tibi daret quanti- tam pecuniam, quid ageres? An sit denunciandus?

R Esp. cum distinctione, vel mulier respon- dit affirmativè, vel negativè.

Si respondit affirmativè, & Confessorius tacuit, & eam non reprehendit, utique est reus sollicitationis; & denunciandus, ut liquet. Si eam reprehendit, tunc solutio pendet ex exitu. Si enim postea accessit ad ejus dominum, & pecuniam obtulit pro re turpi, reus est sollicitationis, juxta dictam 571. & 887.

Si respondit negativè, & sic fuit absoluta. Bordonus in Trib. fidei cap. 23. num. 131. vult non esse denunciandum, quia talis interrogatio sumi potest in bonum sensum: potest enim dici facta in ordine ad habendam notitiam dis- positionis penitentis, an scilicet sit digna ab- solutione: si namque mulier affirmsset, eam non absolvisset.

At Bord. non potest hujusmodi Confessari- um à nota imprudentie eximere, juxta dictam n. 566.

C A P U T XII.

De undecima Clausula.

589 M andantes omnibus Confessariis, ne- suos penitentes, quos neverint fuisse ab aliis, ut supra, sollicitatos, moneant de obli- gatione denunciandi sollicitantes, seu ut prefer- tur, trattantes, Inquisitoribus, seu locorum Or- dinariis.

Poenitentia sub mortali denunciare tenetur Confessarium sui sollicitatorem: quia agitur de re gravi, & de abuso Sacramenti, etiam si semel eam sollicitaverit, quia semel sollici- tator est verè sollicitator, de quo loquitur Bul- la. Indò qui semel sollicitavit unam: si sus- pectus, quod sollicitaverit plures, n. 282.

590 Denunciare tenetur ille, qui scit sol- licitationem, quatenus casu vidit, aut eam audivit propriis auribus. Etiam ille, qui scit ex auditu immediato, scilicet ex ore ipsius Confessarii sollicitatoris, aut penitentis fide di- gni, seu bona fama. Nisi non bene recordetur

pp. 3 ver-